

A LIFE Éghajlat-politika alprogram 2018-tól érvényes pályázatértékelési szempontjai

Kovács Barbara

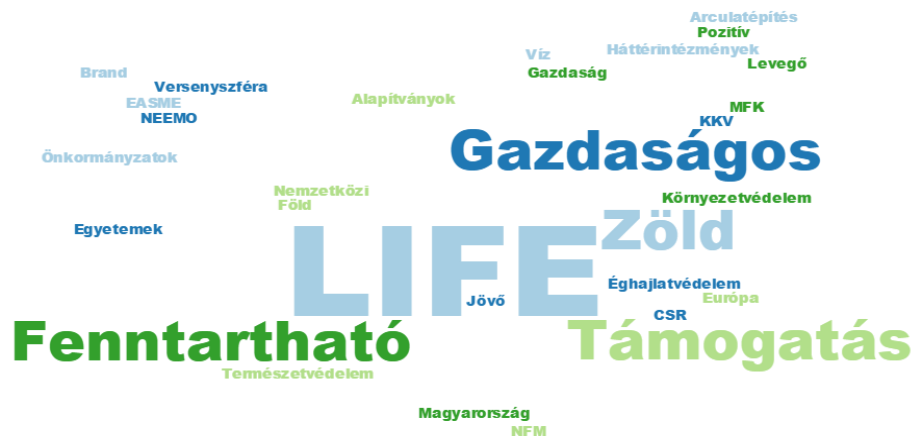
*LIFE Éghajlat-politika nemzeti kapcsolattartó
Klímapolitikai Főosztály, NFM*

VII. LIFE Klímapolitikai Tréning
Budapest, 2018. április 10.

I. A LIFE program

- **LIFE** = az EU környezetvédelmi és éghajlat-politikai programja 1992 óta - **4500 támogatott projekt**
- LIFE Éghajlat-politika: 2014 óta
- Közvetlen brüsszeli irányítású program (**EASME** – az Európai Bizottság Kkv-ügyi Végrehajtó Ügynöksége)

II. LIFE Éghajlat-politika alprogram

Célkitűzések

- **Uniós jogszabályok** végrehajtásának és fejlesztésének elősegítése
- Nemzeti, regionális és helyi **cselekvési tervek és intézkedések** kidolgozása, felmérése, ellenőrzése
- **Innovatív technológiák, rendszerek és módszerek** kifejlesztése és demonstrációja
- Az éghajlati kérdésekkel kapcsolatos **tájékoztatottság, tudásalap és tudatosság fejlesztése**

II. LIFE Éghajlat-politika alprogram

- a) Az éghajlatváltozás mérséklése (CCM)
- b) Alkalmazkodás az éghajlatváltozáshoz (CCA)
- c) Éghajlat-politikai irányítás és tájékoztatás (GIC)

Mindenképpen el kell dönteni,
hogy a három közül melyik
terület alatt valósul meg a pályázat.

II. LIFE Éghajlat-politika alprogram

Kedvezményezett kör:

Közjogi szervezet	Magánszervezet
Pl. helyi & megyei önkormányzat,	<ul style="list-style-type: none"> - gazdasági társaság - egyesület - alapítvány - non-profit szervezetek

Uniós támogatásintenzitás: 55 %

2018-tól nemzeti önerő-támogatási lehetőség: 10-20%

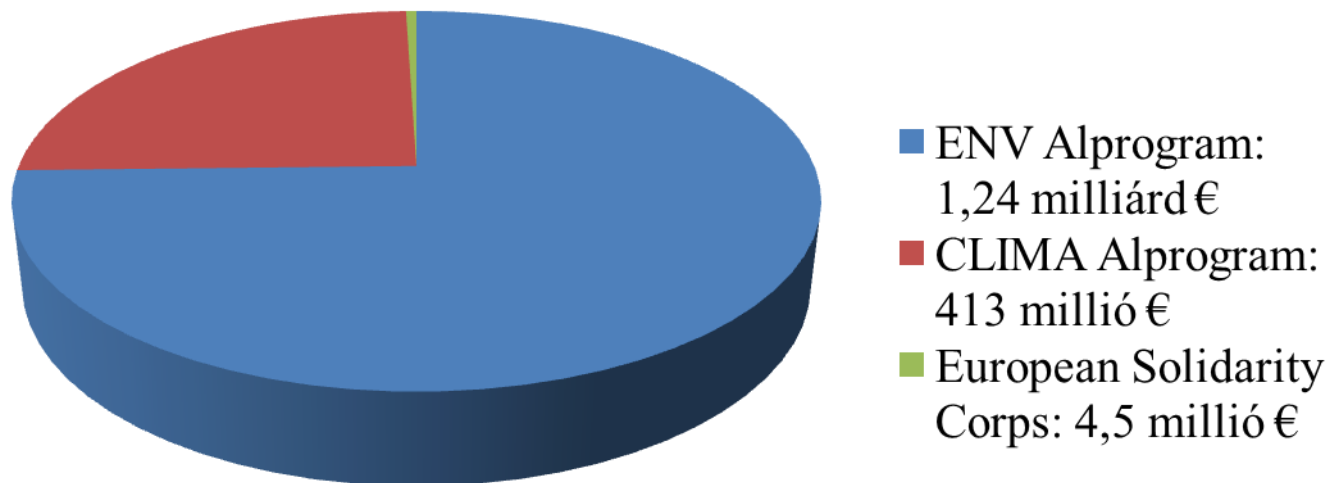
LIFE CLIMA: nincs nemzeti keretösszeg!

III. LIFE költségvetés 2018-2020

Az Éghajlat-politika alprogram költségvetése a 2018-2020-as időszakra:
413 millió €

LIFE Budget 2018-2020: 1,66 milliárd €

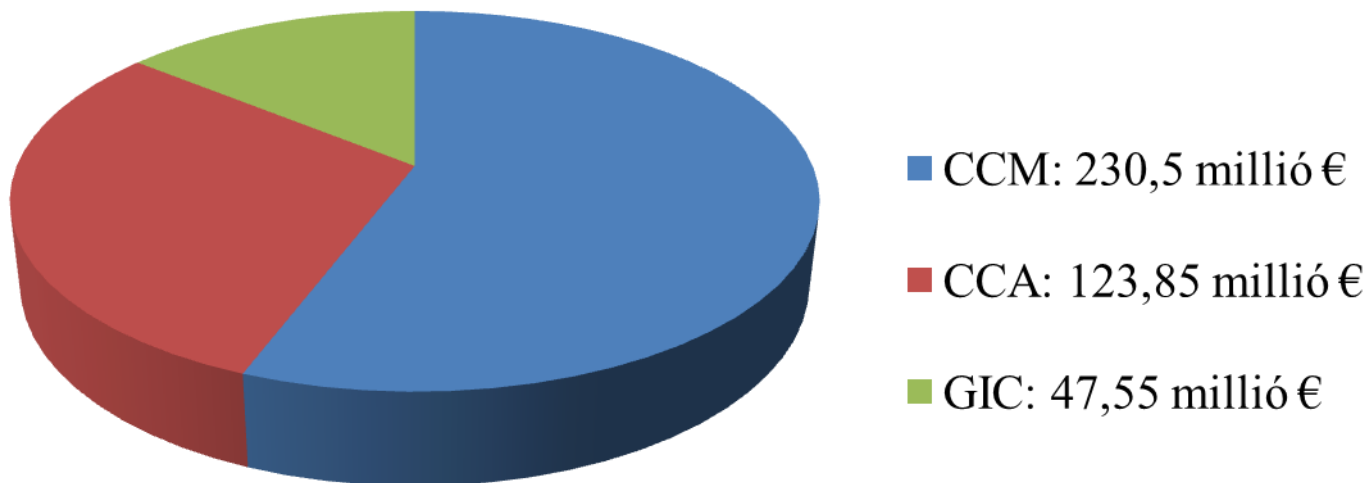

IV. LIFE CLIMA költségvetés 2018-2020

Az Éghajlat-politika alprogram költségvetése a 2018-2020-as időszakra:
413 millió €

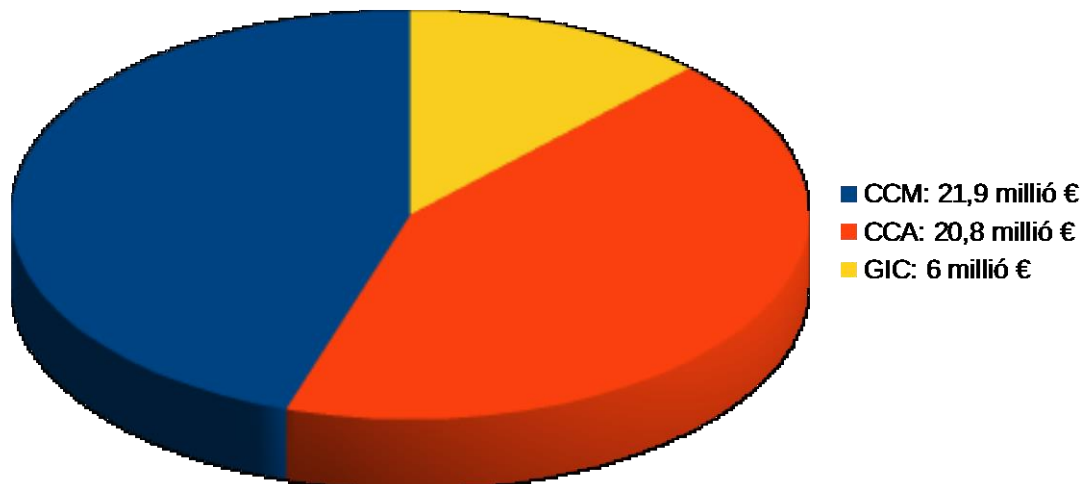
LIFE CLIMA 2018-2020: 413 millió €

V. LIFE CLIMA költségvetés 2018 (draft!)

Az Éghajlat-politika alprogram várható költségvetése a 2018. évi kiírás keretében (hagyományos projektek): **48,7 millió €**

VI. A LIFE 2018-2020-as többéves munkaprogram

1. **Csökkenő támogatásintenzitás: 55%**

2. **Egyszerűsített jelentéstétel**

3. **Egyszerűsített pályázási procedúra**

ENV alprogram: kétlépcsős pályázatértékelés

CLIMA alprogram: **változatlan, egylépcsős pályázás!**

3. **CLIMA**: kibővült a támogatható tevékenységek köre

Éves és *többéves* prioritási témák, policy update!

4. **CLIMA**: hangsúlyosabb a mitigációs terület támogatottsága

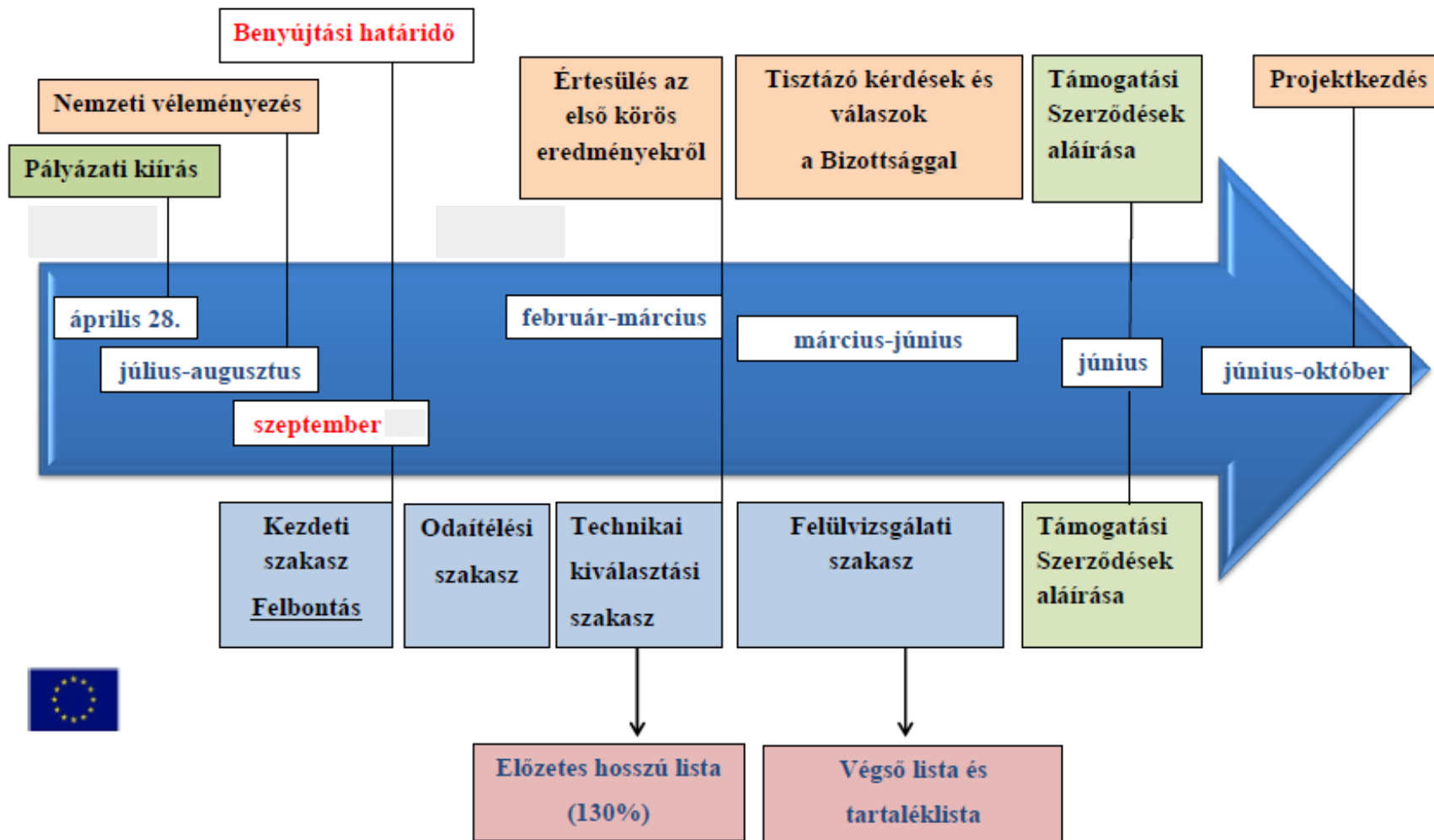
5. **CLIMA**: megváltozott pályázatértékelési szempontok

VI. Pályázatértékelés a LIFE Éghajlat-politika alprogramban

Mi történik a benyújtást követően?

első látásra? Mit néz meg először az értékelő?

1. Hozzájárul a választott kiemelt terület célkitűzéseéhez?

- LIFE rendelet 14, 15, 16. cikk
- **CCM**: van jelentős kibocsátás-csökkentési hatása?
- **CCA**: jelentős mértékben növeli az éghajlatváltozás káros hatásaival szembeni ellenállóképességet?
- **GIC**: jelentős mértékben növeli az éghajlati kérdésekkel kapcsolatos tudást, tudatosságot, stakeholder-együttműködést, jobb irányítást, stb.?

első látásra? Mit néz meg először az értékelő?

2. Beletartozik a 4 projekttypus valamelyikébe?

- **Kísérleti:** korábban sehol nem alkalmazott technikák vagy módszerek
- **Demonstrációs:** a projekt adott környezetében új technikák, módszerek, megközelítések (pl. földrajzi, ökológiai, társadalmi-gazdasági kontextus)
- **Bevált gyakorlati:** korszerű és költséghatékony technikák, módszerek és megközelítések a projekt speciális környezetének figyelembe vételével
- **Tájékoztató, tudatosságnövelő és terjesztési:** környezeti-éghajlati információk megosztása, tudatosságnövelés

első látásra? Mit néz meg először az értékelő?

3. Van uniós hozzáadott értéke?

- Végrehajt olyan akciót, amelyet egy *uniós stratégia* jelöl ki?
- A projekteredmények *fenntarthatóak*? *Átültethetőek* más szektorokba? *Megismételhetőek* más tagállamokban?
- Elég *ambiciózusak* a célkitűzések?
- *Számszerű indikátorokkal* alátámasztott az uniós hozzáadott érték?

Értékelési szempont	Minimálisan elfogadható pontszám	Maximum pontszám
1. Technikai koherencia és minőség	10	20
2. Pénzügyi koherencia és minőség	10	20
3. ÚJ! Az Éghajlat-politika Alprogramnak a LIFE rendeletben meghatározott célkitűzéseire való hozzájárulás mértéke és minősége	10	20
4. ÚJ! Fenntarthatóság (folytonosság, átültetés, megismétlés)	8	15
Minimum kötelező pontszám	50	-
Bónuszpontok: Uniós hozzáadott érték, Párizsi Megállapodáshoz való hozzájárulás		
5.a. Hozzájárulás a 2018-2020-as munkaprogram 4. fejezetében részletezett éghajlat-politikai célokhoz	-	5
5.b. A LIFE CLIMA éves prioritásaihoz való hozzájárulás	-	5
6. Szinergiák és transznacionalitás	-	15
Összesen		100

VI. Pályázatértékelés a LIFE Éghajlat-politika alprogramban – kötelező pontszámok

Technikai (szakmai) koherencia és minőség - Erről a szempontról külön előadás!

- Kiinduló helyzet részletes bemutatása
- Célcsoportok és stakeholderek meghatározása (egyértelmű elköteleződés a projekt iránt);
- Célkitűzések meghatározása és rangsorolása (fő célok és részcélok),
- Időbeli ütemezés
- Mérhető indikátorok
- A projektakciók hatásainak előrejelzése mérhető indikátorok segítségével – rövid-, közép és hosszú távú hatások;

Pénzügyi koherencia és minőség - Erről a szempontról külön előadás!

- Költségvetés arányos eloszlása akciónként és partnerenként
- Külön keret a projekteredmények fenntartására

A LIFE CLIMA alprogram célkitűzéseihöz való hozzájárulás

- ◆ LIFE rendelet 14., 15., 16. cikk
- ◆ Itt is számszerű célkitűzések szükségesek

Fenntarthatóság (folytonosság, megismétLÉS, átülteTÉS) - Erről a szempontról külön előadás!

- Már nem elegendő, ha a tervezett akciók magukban hordozzák a megismételhetőség lehetőségét
- Konkrét megismétlési, átültetési akciók szükségesek már a projektidő alatt

VI. Pályázatértékelés a LIFE Éghajlat-politika Alprogramban – bónuszpontok

- **Hozzájárulás a LIFE éves és többéves prioritásaihoz**
  - Éves prioritások: éves kiírásokban; többéves prioritások: [a 2018-2020-as LIFE munkaprogram](#) 4. fejezetében
- **Szinergiák és transznacionalitás - Erről a szempontról külön előadás!**
  - Szinergiák (11 pont)
    - Többcélúság (8 pont)
    - Zöld közbeszerzés (1 pont)
    - Ökocímkezés (1 pont)
    - Uniós kutatási eredmények átvétele (1 pont)
  - Transznacionalitás (4 pont)

VII. Várható 2018. évi prioritások a LIFE CLIMA alprogramban

1. Az éghajlatváltozás mérséklése (CCM) – 21,9 millió € (draft!)

- Innovatív, költséghatékony *táj- és földgazdálkodási* technikák és megoldások;
- *Fenntartható erdőgazdálkodás*, valamint a *szilárd biomassa* lépcsőzetes felhasználása és megújuló energiaként történő hasznosítása;
- *Energiaintenzív iparágak* (EIIs), különösen a *szénszivárgásnak kitett ágazatok*;
- *Fluortartalmú üvegházhatású gázok és ózonkárosító anyagok.*

VII. Várható 2018. évi prioritások a LIFE CLIMA alprogramban

2. Alkalmazkodás az éghajlatváltozáshoz (CCA) – 20,8 millió € (draft!)

- Adaptációs kezdeményezések kidolgozása és végrehajtása az Európai Polgármesterek Klíma- és Energiaügyi Szövetségének (*Covenant of Mayors*) keretén belül;
- Innovatív alkalmazkodási megoldások a *városi területeken*, különös tekintettel a *vízgazdálkodásban, az építőiparban és az egészségügyben*;
- A *köz- és magánszféra közötti partnerségek* megvalósítása – például biztosítási megoldások alkalmazásán keresztül;
- *Árvizek határokon átnyúló kezelése*;

VII. Várható 2018. évi prioritások a LIFE CLIMA alprogramban

- Határokon átnyúló *parti zóna menedzsment*, elsősorban a sűrűn lakott deltavidékeken és partmenti városokban;
- *Erdőtüzek elleni küzdelem a fenntartható erdőgazdálkodás révén;*
- *Felkészülés a szélsőséges időjárási jelenségekre az EU legkülső régióiban, különös tekintettel a partmenti területeken*

VII. Várható 2018. évi prioritások a LIFE CLIMA alprogramban

3. Éghajlat-politikai irányítás és tájékoztatás (GIC) – 6 millió € (draft!)

- *2030-as és 2050-es klíma- és energiapolitikai tervek: kvantitatív modellezési eszközök kidolgozása és használata;*
- A tudatos fogyasztói magatartás kialakítása, melynek célja, hogy a fogyasztók részesüljenek a *gépjárművek és tehergépjárművek* üzemanyag-fogyasztása terén elért valós megtakarítás hasznából;
- Kibocsátás-csökkentési és alkalmazkodási szempontok integrálása az *EU pénzügyi rendszerébe és döntéshozatalába;*
- *EU ETS:* nemzetközi *szakértői hálózatok* kiépítése, amelyek szélesebb körű tudásmegosztást tesznek lehetővé, többek között a *karbonpiacok* politikai támogatottságának megteremtéséért;

VII. Várható 2018. évi prioritások a LIFE CLIMA alprogramban

- ***F-gázok***: éghajlatbarát technológiák átvétele, további műszaki előírások kidolgozása a ***gyúlékony alternatívákat*** (főként szénhidrogének) jelentő berendezések beszerelésére és üzemeltetésére;
- Az ***éghajlat-politika nyomon követése***, felmérése és utólagos értékelése, az ezzel kapcsolatos kapacitásfejlesztés;
- ***Alkalmazkodással kapcsolatos bevált gyakorlatok terjesztése*** és tudatosságnövelés

VIII. 2018. évi indikatív menetrend

- A 2018. évi pályázati kiírás várható megjelenése:

2018. április 18.

Várható LIFE rendezvények:

május 4.: EU LIFE Infónap (Brüsszel)

május 10.: Nemzeti LIFE Infónap (Dobogókő)

május 31.: LIFE Pályázatíró Tréning (Dobogókő)

- Várható nemzeti határidő (véleményezés, önerő-támogatási igény): **2018. július 2.**
- Várható döntés LIFE CLIMA nemzeti önerő-támogatásról:
2018. augusztus

VIII. 2018. évi indikatív menetrend

- Várható beadási határidő (EASME): **2018. szeptember**
- A beérkező pályázatok értékelése, felülvizsgálata (EASME):
2018. szeptember – 2019. május
- A támogatási szerződések aláírása: ***2019. június-július***
- A projektek elindításának legkorábbi időpontja:
2019. június (szeptember-október)

JAVASOLT LIFE PÁLYÁZÓI MENETREND 2018

1.LCT találkozó: Illeszkedik a koncepcióm a LIFE CLIMA-ba?	2.LCT találkozó: Akciók és költségek tervezése	3.LCT találkozó: Éves prioritások beépítése	4.LCT találkozó: Uniós hozzáadott ért., partnerségek	5.LCT találkozó: Akciók, költségvetés pontosítása	6.LCT találkozó: Akciók, költségvetés pontosítása	7.LCT találkozó: „Utolsó simítások”
--	--	---	--	---	---	---

Konzultáció

PÁLYÁZATI KIÍRÁS 2018!

Július 2.: nemzeti határidő

LIFE pályázatok benyújtása

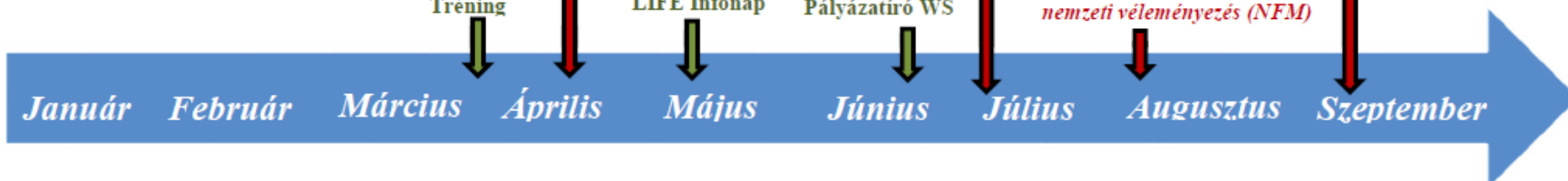
Klimapolitikai
Tréning

LIFE Infónap

Pályázati WS

Önerő-támogatási döntés,
nemzeti véleményezés (NFM)

Események

*Pályázat-
írás*

Tájékoztató a LIFE 2018-2020-as többéves munkaprogram újításairól (éves és többéves prioritások, új értékelési rendszer)	eProposal regisztráció, ismerkedés a rendszerrel (regisztráció)	A rendezvények tapasztalatainak beépítése a pályázati anyagba	A pályázati anyag véglegesítése a konzultációk és a nemzeti véleményezés alapján
Magyar nyelvű rövid pályázati koncepciók készítése és benyújtása a magyar LIFE Climate Teamnek (LCT) véleményezésre – március végéig (Projekt-koncepció-bekérő sablon)	Angol nyelvű, az értékelési szempontokat követő pályázati anyag megküldése az LCT-nek és/vagy eProposal olvasói hozzáférés biztosítása az NCP-nek – június végéig , majd átdolgozás, bővítés a július 2-ai nemzeti határidőig	Angol nyelvű eProposal pályázati koncepciók szerkesztése, véglegesítése és benyújtása	

NEMZETI FEJLESZTÉSI
MINISZTERIUM

VIII. A LIFE Klímapolitikai Csapat

Dr. Botos Barbara, főosztályvezető, Klímapolitikai Főosztály
Koczóh Levente, referens, Hazai Klímapolitikai Osztály

Dr. Toldi Ottó

Az éghajlatváltozás mérséklése
(CCM) kiemelt terület tanácsadója,
K+F tanácsadó

E-mail: otto.toldi@nfm.gov.hu
Tel.: +36-1-795-6307

Dr. Vigh Péter

Az alkalmazkodás az
éghajlatváltozáshoz (CCA) kiemelt
terület tanácsadója

E-mail: peter.vigh@nfm.gov.hu
Tel.: +36-1-795-9432

Kovács Barbara

Az éghajlat-politikai irányítás és
tájékoztatás (GIC) kiemelt terület
tanácsadója, LIFE nemzeti
kapcsolattartó (Éghajlat-politika
alprogram)

E-mail: barbara.kovacs@nfm.gov.hu
Tel.: +36-1-896-3129

Tamási Márkó

A LIFE éghajlat-politikai pályázatok
jogi-pénzügyi tanácsadója

E-mail: marko.tamasi@nfm.gov.hu
Tel.: +36-1-795-1431

További NFM klímapolitikával és a LIFE programmal kapcsolatos oldalak

- **Klímapolitika Facebook oldal:** <https://www.facebook.com/klimapolitika/>
- **Magyar LIFE Twitter partnerkereső:** https://twitter.com/hu_ncp

Egyéb pályázatok, pénzügyi lehetőségek:
klimafinanszirozas@nfm.gov.hu

NFM Klímapolitikai Hírlevél

NEMZETI FEJLESZTÉSI
MINISZTERIUM

Köszönöm a figyelmet!

További információk

<http://ec.europa.eu/environment/life/funding/life.htm>

<http://www.lifepalyzatok.eu/>

NEMZETI FEJLESZTÉSI
MINISZTERIUM

LIFE Klímapolitikai Csapat

lifeclimate@nfm.gov.hu

